25/11/2021

Οικουμενικός Πατριάρχης: “Όπου αγάπη, παρών ο Θεός”

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Στη χριστιανική εντολή της αγάπης προς τον πλησίον, η οποία δεν αναφέρεται μόνον στον εγγύς πλησίον, αλλά και σε όλους όσους μπορούμε διά της δράσης μας να ωφελήσουμε εστίασε στην ομιλία του κατά την εκδήλωση της Αδελφότητας των Οφφικιαλίων του Οικουμενικού Θρόνου «Παναγία η Παμμακάριστος» που έγινε προς τιμήν του χθες στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, παρουσία της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου, του Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, και του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου.

Χαρακτηρίζοντας, στην αντιφώνησή του, τον λόγο του «πρωτίστως ευγνωμοσύνης

και ευχαριστίας» ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος δήλωσε «ευγνώμων» για όλα ανέφεραν στην εκδήλωση όσοι μίλησαν για το πρόσωπό του και τη διακονία του στον **Οικουμενικό Θρόνο**. "Μετά Θεόν, ἀπευθυνόμεθα πρός πάντας ὑμᾶς, καί σᾶς εὐχαριστοῦμεν διά τήν παρουσίαν σας, διά τά εἰλικρινῆ αἰσθήματα καί τάς ὁλοθύμους εὐχάς, διά τήν ἀφειδώλευτον ἀγάπην σας", ανέφερε.

Αναφερόμενος στην εντολή της αγάπης και την φροντίδα και μέριμνά που πρέπει να δείχνουμε στον πλησίον, υπογράμμισε: *"Ἡ χριστιανική ἐντολή τῆς ἀγάπης πρός τόν πλησίον δέν ἀναφέρεται μόνον εἰς τόν «ἐγγύς», εἰς τόν συγκεκριμένον πλησίον, ἀλλά καί εἰς ὅλους, τούς ὁποίους δυνάμεθα διά τῆς δράσεώς μας νά ὠφελήσωμεν. Ἐξ ἄλλου, εἰς τήν παραβολήν τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου (Λουκ. ι', 25 – 37) ὁ Χριστός μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ἀπάντησις εἰς τήν ἐρώτησιν τοῦ νομικοῦ «καί τίς ἐστί μου πλησίον;» εἶναι τό νά καθιστάμεθα «πλησίον» οἱ ἴδιοι πρός τόν καθένα, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάγκην βοηθείας, ὅπου καί ἄν εὑρίσκεται. Ἡ ἐσωστρέφεια καί ἡ κλειστότης, ἡ ζωή χωρίς τόν «πλησίον», τόν ἀδελφόν, τόν ἐγγύς καί τόν μακράν, εἶναι ἀλλοτρίωσις καί ἀπό τόν Θεόν. Ἡ ἀγάπη πρός τόν πλησίον εἶναι ἡ «δευτέρα», ἡ «ὁμοία» τῇ «πρώτῃ καί μεγάλῃ» ἐντολῇ τῆς ἀγάπης πρός τόν Θεόν, ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀδιασπάστου ἑνότητός των (Ματθ. κβ', 34 – 40). Ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη πρός τόν ἀδελφόν, ἐκεῖ εἶναι παρών ὁ Θεός".*

Νωρίτερα, **ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης** χαρακτήρισε τον Οικουμενικό Πατριάρχη «πρωτοπόρο στην προστασία του περιβάλλοντος, ενώ, μεταξύ άλλων, επισήμανε ότι «άνθισε μέσα σας ο σπόρος της αγάπης προς τον άνθρωπο».

Χαιρετισμό απηύθυναν, επίσης, ο Πολιτικός Διοικητής του Αγίου Όρους, 'Αρχων Έξαρχος **κ. Αθανάσιος Μαρτίνος,** και ο Μητροπολίτης Δράμας κ. Παύλος, ο οποίος μίλησε για την κοινωνική προσφορά του Πατριάρχη.

Η εκδήλωση, την οποία συντόνισε η πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ, **Μαρία Αντωνιάδου,** έκλεισε με ψαλμωδίες των μελών του εν Αθήναις Συλλόγου Μουσικόφιλων Κωνσταντινουπόλεως.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ:

Ἐξοχωτάτη Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

Μακαριώτατε,

Ἐξοχώτατε κύριε Πρωθυπουργέ,

Τιμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί Ἀρχιερεῖς,

Ἐξοχώτατοι,

Ἐντιμολογιώτατε κύριε Πρόεδρε τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀδελφότητος Ὀφφικιαλίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Παναγία ἡ Παμμακάριστος»,

Ἐντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι,

Ἀξιότιμοι καί ἀγαπητοί φίλοι,

Προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Μετά ἀπό ὅσα εὐγενῆ καί τιμητικά ἀνεφέρθησαν διά τό ταπεινόν ἡμῶν πρόσωπον, εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἡ ἡμετέρα προσλαλιά θά εἶναι πρωτίστως λόγος εὐγνωμοσύνης καί εὐχαριστίας.

Πρῶτον, λόγος εὐχαριστίας πρέπει τῷ Δοτῆρι παντός ἀγαθοῦ δι᾽ ὅσα ἐπεδαψίλευσεν εἰς τόν ἱκέτην Αὐτοῦ, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι οὐδέν ἔχομεν ὅ οὐκ ἐλάβομεν, ὅτι τίποτε εἰς τήν ζωήν μας δέν εἶναι ἰδικόν μας κατόρθωμα, ἀλλά τά πάντα εἶναι δῶρον τῆς Θείας Χάριτος. Θεία εὐλογία εἶναι τό γεγονός ὅτι ἐγεννήθημεν καί ἠνδρώθημεν εἰς τήν ἐρατεινήν νῆσον Ἴμβρον, εἰς ἕν περιβάλλον, ὅπου ἠγαπήσαμεν παιδιόθεν τήν Ἐκκλησίαν, τά γράμματα καί τήν μελέτην, τόν ἄνθρωπον καί τήν φύσιν, ὅπου ἐνεφώλευσεν εἰς τήν ψυχήν μας ἐνωρίς ὁ «ἄριστος πόθος» τῆς ἱερωσύνης. Θεία εὐδοκία ὑπῆρξαν τά ἑπτά ἔτη μαθητείας εἰς τήν Τροφόν Ἱεράν Θεολογικήν Σχολήν Χάλκης, ὅπου ἐδιδάχθημεν τήν ἱεράν ἐπιστήμην ὡς βιωματικήν γνῶσιν, ὅπου ἐμαθητεύσαμεν συμμαθητεύσαντες, ἐν κοινότητι ζωῆς καί κοινῇ ἐλευθερίᾳ. Ὅλα ὅσα ἠκολούθησαν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ καί ἐν Φαναρίῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ, σύν Θεῷ, τόν Αὔγουστον τοῦ ἔτους 2022, συμπληροῦμεν πεντηκονταετίαν ἐντός τῶν τειχῶν, εἶναι δόσις ἀγαθή καί δώρημα τέλειον.

Ἐν Φαναρίῳ ἐξακολουθοῦμεν, Θείᾳ εὐδοκίᾳ, ὁμοθυμαδόν μετά τῶν ἐν τῇ Πόλει ἀνυστάκτων φρουρῶν τῆς πατρῴας παρακαταθήκης, ἐνισχυόμενοι ἐκ τῆς μεσιτείας τῶν Ἁγίων καί τῆς Ἁγιοπρώτου Θεοτόκου, καί διά τῶν προσευχῶν τῶν ἐν ἁπάσῃ τῇ δεσποτείᾳ Κυρίου τέκνων τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, «τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες» (Ρωμ. ιβ’, 12), νά φυλάσσωμεν τά ὅσια καί τά ἱερά τοῦ Γένους, ἀφορῶντες εἰς τόν ἀρχηγόν καί τελειωτήν τῆς πίστεως ἡμῶν Ἰησοῦν, τόν «χθές καί σήμερον τόν αὐτόν καί εἰς τούς αἰῶνας» (Ἑβρ. ιγ’, 8).

Μετά Θεόν, ἀπευθυνόμεθα πρός πάντας ὑμᾶς, καί σᾶς εὐχαριστοῦμεν διά τήν παρουσίαν σας, διά τά εἰλικρινῆ αἰσθήματα καί τάς ὁλοθύμους εὐχάς, διά τήν ἀφειδώλευτον ἀγάπην σας. Ὁλόθυμον εὐχαριστίαν ἀπευθύνομεν πρός τούς

συντελεστάς τῆς ἀποψινῆς ἐπετειακῆς συνάξεως, μέ πρῶτον τόν Ἐντιμολογιώτατον Ἄρχοντα Ἔξαρχον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κύριον Ἀθανάσιον Μαρτῖνον, τόν καί Πρόεδρον τῆς Ἀδελφότητος «Παναγία ἡ Παμμακάριστος». Εὐχαριστοῦμεν τό Διοικητικόν Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος διά τήν ἀπόφασιν νά τιμήσῃ τήν ἡμετέραν ἐπέτειον μέ αὐτήν τήν ὡραίαν ἐκδήλωσιν, μέ θέμα τήν κοινωνικήν μαρτυρίαν καί προσφοράν τῆς ἡμῶν Μετριότητος.

Καί ἡ Ἀδελφότης ἑορτάζει ἐφέτος τριάκοντα ἔτη ζωῆς καί προσφορᾶς. Ἐκφράζομεν πρός τά μέλη της ἐγκαρδίους εὐχάς, τούς συγχαίρομεν διά τήν προσφοράν των καί εὐχόμεθα πᾶσαν ἄνωθεν εὐλογίαν. Μνημονεύομεν εὐγνωμόνως πάντων τῶν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένων Προέδρων καί μελῶν αὐτῆς, καί δεόμεθα τοῦ Κυρίου τῆς δόξης, ὅπως τάξῃ τάς ψυχάς αὐτῶν ἐν Χώρᾳ Ζώντων. Συγχαίρομεν τό Διοικητικόν Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος καί διά τήν ὁμόφωνον πρότασιν πρός ἡμᾶς, ὅπως τιμηθοῦν ἐπί τῇ τριακονταετίᾳ αὐτῆς διά Πατριαρχικοῦ Πιττακίου Εὐαρεσκείας, οἱ ἐν ζωῇ τρεῖς διατελέσαντες Πρόεδροι, ἤτοι οἱ Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι, κύριοι, Ὀδυσσεύς Σασαγιάννης, Ἀνδρέας Ζομπανάκης καί Γεράσιμος Φωκᾶς, καθώς καί ὁ παλαιότερος τῶν Ὀφφικιαλίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἄρχων Μέγας Ἱερομνήμων κύριος Ἀριστείδης Πανώτης, ὁ ἀκμαιότατος καί ἀκάματος ἱστορικός ἐρευνητής καί συγγραφεύς. Ὄντως, οἱ Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου προσφέρουν πάμπολλα καί οὐσιώδη εἰς τήν Ἐκκλησίαν καί τήν κοινωνίαν, ἕκαστος κατά τό χάρισμά του. Τούς περιβάλλομεν ὅλους μέ στοργήν, ἀγάπην καί τιμήν.

Ἐκλεκτή ὁμήγυρις,

Τό τρέχον ἔτος εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικόν εἰς τήν ζωήν τῆς ἡμῶν Μετριότητος. Ἐφέτος συνεπληρώθησαν ἑξήκοντα ἔτη ἀπό τῆς ἀποφοιτήσεως μας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, καθώς καί ἀπό τῆς εἰς διάκονον χειροτονίας μας. Τριακονταετία ὅλη συνεπληρώθη ἀπό τῆς ἐκλογῆς μας εἰς τόν Ἀποστολικόν, Πατριαρχικόν καί Οἰκουμενικόν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κατά τήν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἠγωνίσθημεν σθεναρῶς διά τήν εὐστάθειαν τῆς Ὀρθοδοξίας καί ὁ Θεός τοῦ ἐλέους ηὐδόκησε νά φθάσωμεν εἰς τήν πραγματοποίησιν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου. Προηγάγομεν τούς οἰκουμενικούς διαλόγους καί τόν διαθρησκειακόν διάλογον μετά τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καί τοῦ Ἰσλάμ καί ἀνελάβομεν ποικίλας οἰκολογικάς πρωτοβουλίας, μέ ἁπτά θετικά ἀποτελέσματα διά τήν προστασίαν τῆς κτίσεως. Προωθήσαμεν τήν συνάτησιν μέ τόν σύγχρονον κόσμον, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι αἱ μεγάλαι προκλήσεις τῶν καιρῶν εἶναι ἀδύνατον νά ἀντιμετωπισθοῦν διά γραφειοκρατικῶν, οἰκονομικῶν, πολιτικῶν καί τεχνοκρατικῶν μέτρων καί ἀποφάσεων, καί ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι καί αἱ θρησκεῖαι δύνανται καί ὀφείλουν νά συμβάλουν εἰς τήν ἀντιμετώπισίν των.

Ὅσα σοφά ἀνέφερεν ὁ προσφιλέστατος ἀδελφός ἅγιος Δράμας περί τῆς κοινωνικῆς μαρτυρίας καί προσφορᾶς τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ἀφοροῦν πρωτίστως εἰς τό φιλάνθρωπον ἔργον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καί χαρακτηρίζουν τήν ἀδιάπτωτον μέριμναν αὐτῆς διά τόν ἄνθρωπον καί τήν κοινωνίαν. Ἡ Κωνσταντινουπολῖτις Ἐκκλησσία σεμνύνεται διά τήν παροιμιώδη κοινωνικήν εὐαισθησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀρχιεπισκόπου αὐτῆς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τόν ὁποῖον ὁ μακαριστός π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ ἀπεκάλεσε «προφήτην τῆς φιλανθρωπίας». Ὁ Χρυσορρήμων συνεκρούσθη, εἰς τό ὄνομα τῆς φιλανθρωπίας καί τῆς δικαιοσύνης, μέ τό Παλάτιον, καί ὑπέστη τάς ἐπωδύνους συνεπείας. Τά κείμενά του ἀναδεικνύουν τάς κοινωνικάς ἐπιπτώσεις τῆς ἁμαρτίας, τήν ψυχρότητα τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων, τήν ἀπουσίαν ἀλληλεγγύης εἰς τήν ἐποχήν του. Στιγματίζει τήν πλεονεξίαν καί τόν δικαιωματισμόν: «Ὅπου γάρ τό ἐμόν καί τό σόν, ἐκεῖ πᾶσα μάχης ἰδέα καί φιλονεικίας ὑπόθεσις» (PG 53, 309). Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος ἐκφράζει διά τήν θεολογίας καί τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου του τόσον τήν διάστασιν τήν λεγομένης «μικροδιακονίας», τῆς ἐμπράκτου, περιστασιακῆς καί θεραπευτικῆς παρεμβάσεως, ἡ ὁποία ἀπαλύνει τόν πόνον τοῦ ἀδελφοῦ, ὅσον καί τῆς χριστιανικῆς «μακροδιακονίας», τῆς μακροπνόου παρεμβάσεως, μέ στόχον τήν ἀπάλειψιν τῶν αἰτίων τῆς ἀδικίας καί τήν οἰκοδόμησιν μιᾶς κοινωνίας ἀδελφοσύνης καί δικαιοσύνης.

Πάντοτε ὑπενθυμίζομεν ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Παράδοσις ἀποτελεῖ ταμιευτῆρα ζωτικῶν ἀληθειῶν διά τήν ζωήν μας. Προφανέστατα, ἡ χριστιανική φιλανθρωπία, ὡς ἡ προσωπική συμπαράστασις, «ἐδῶ καί τώρα», πρός τόν πάσχοντα πλησίον,

ἀνεξαρτήτως πάσης κοινωνικοπολιτικῆς καί οἰκονομικῆς ὀπτικῆς, δέν δύναται νά λύσῃ τό κοινωνικόν πρόβλημα καί νά ἐγκαθιδρύσῃ τήν κοινωνίαν καί τῆς ἀλληλεγγύης. Ἀπαλύνει, ὅμως, τόν ἀνθρώπινον πόνον καί, ἐκ παραλλήλου, εὐαισθητοποιεῖ τάς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων διά τό κοινωνικόν κακόν καί τήν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἡ ὁποία δέν ἀπειλεῖται μόνον ἀπό τήν ἀδικίαν καί τήν ἔνδειαν, ἀλλά καί ἀπό τούς διαφόρους φονταμενταλισμούς, τόν ἐθνοκεντρισμόν, τόν οἰκονομισμόν καί ἄλλας ἀντιπερσοναλιστικάς δυνάμεις.

Ἡ χριστιανική ἐντολή τῆς ἀγάπης πρός τόν πλησίον δέν ἀναφέρεται μόνον εἰς τόν «ἐγγύς», εἰς τόν συγκεκριμένον πλησίον, ἀλλά καί εἰς ὅλους, τούς ὁποίους δυνάμεθα διά τῆς δράσεώς μας νά ὠφελήσωμεν. Ἐξ ἄλλου, εἰς τήν παραβολήν τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου (Λουκ. ι’, 25 – 37) ὁ Χριστός μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ἀπάντησις εἰς τήν ἐρώτησιν τοῦ νομικοῦ «καί τίς ἐστί μου πλησίον;» εἶναι τό νά καθιστάμεθα «πλησίον» οἱ ἴδιοι πρός τόν καθένα, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάγκην βοηθείας, ὅπου καί ἄν εὑρίσκεται. Ἡ ἐσωστρέφεια καί ἡ κλειστότης, ἡ ζωή χωρίς τόν «πλησίον», τόν ἀδελφόν, τόν ἐγγύς καί τόν μακράν, εἶναι ἀλλοτρίωσις καί ἀπό τόν Θεόν. Ἡ ἀγάπη πρός τόν πλησίον εἶναι ἡ «δευτέρα», ἡ «ὁμοία» τῇ «πρώτῃ καί μεγάλῃ» ἐντολῇ τῆς ἀγάπης πρός τόν Θεόν, ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀδιασπάστου ἑνότητός των (Ματθ. κβ’, 34 – 40). Ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη πρός τόν ἀδελφόν, ἐκεῖ εἶναι παρών ὁ Θεός.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, χαιρετίζομεν τήν παρουσίαν εἰς τήν ἀποψινήν ἐκδήλωσιν ἐκπροσώπων κοινωνικῶν φορέων, τό σπουδαῖον ἔργον τῶν ὁποίων ἐπευλογοῦμεν καί ἐπαινοῦμεν. Ὅλοι αὐτοί οἱ φορείς ἐκφράζουν τήν πίστιν εἰς τήν δικαιοσύνην καί τήν ἰσότητα, τήν ἀλήθειαν τῆς ἀδελφοσύνης καί τῆς ἀλληλεγγύης, τό μεγαλεῖον τῆς προσφορᾶς καί τῆς διακονίας, τήν ἐμπιστοσύνην εἰς τήν δύναμιν τῆς ἐλευθερίας καί τῆς εὐθύνης. Ὅλα αὐτά ἐμπερικλείονται εἰς τήν ἀξονικήν λέξιν τῆς ζωῆς μας, τήν λέξιν ἀγάπη, αὐτό τό δῶρον τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ «νέος οἶνος», ὁ πάντοτε διαρρηγνύων τούς «παλαίους ἀσκούς» (Ματ. θ΄, 17). Εἶναι ἡ πιό ἐπαναστατική δύναμις εἰς τόν χῶρον τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν, ἀγαπητοί φίλοι καί συγκυρηναίοι, διʼ αὐτό πού εἶσθε, διʼ αὐτό πού ἐκπροσωπεῖτε, διʼ αὐτό πού πράττετε.

Περαίνοντες τόν λόγον, εὐχαριστοῦμεν ἅπαξ ἔτι ἐκ μέσης καρδίας πάντας ὑμᾶς καί ἕνα ἕκαστον ἐξ ὑμῶν προσωπικῶς, διά τήν παρουσίαν σας καί τήν πρόφρονα συμμετοχήν εἰς τήν ἑόρτιον καί χαρμόσυνον ταύτην σύναξιν. Ἡ ἀμηχανία, τήν ὁποίαν δημιουργοῦν εἰς ἡμᾶς αἱ πολλαί τιμητικαί ἐκδηλώσεις, μετριάζεται καί ὑπερβαίνεται, ἐπειδή γνωρίζομεν ὅτι αὐταί ἀναφέρονται, ἐν τῷ προσώπῳ ἡμῶν, πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί ἐκφράζουν τήν ἀναγνώρισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καί πνευματικῆς προσφορᾶς του καί τῆς φιλοθέου καί φιλανθρώπου μαρτυρίας του. Μέ αὐτά τά αἰσθήματα, δοξάζοντες τόν πάνδωρον ἐν

Τριάδι Θεόν, ἐπικαλούμεθα ἐπί πάντας ὑμᾶς τήν ζείδωρον χάριν καί τό ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος.

Εὐχαριστοῦμεν καί πάλιν!

ΔΕΙΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Εκδήλωση των Οφφικιαλίων για τον Οικουμενικό Πατριάρχη (ΦΩΤΟ)

Φωτογραφία: Μιχάλης Καραγιάννης